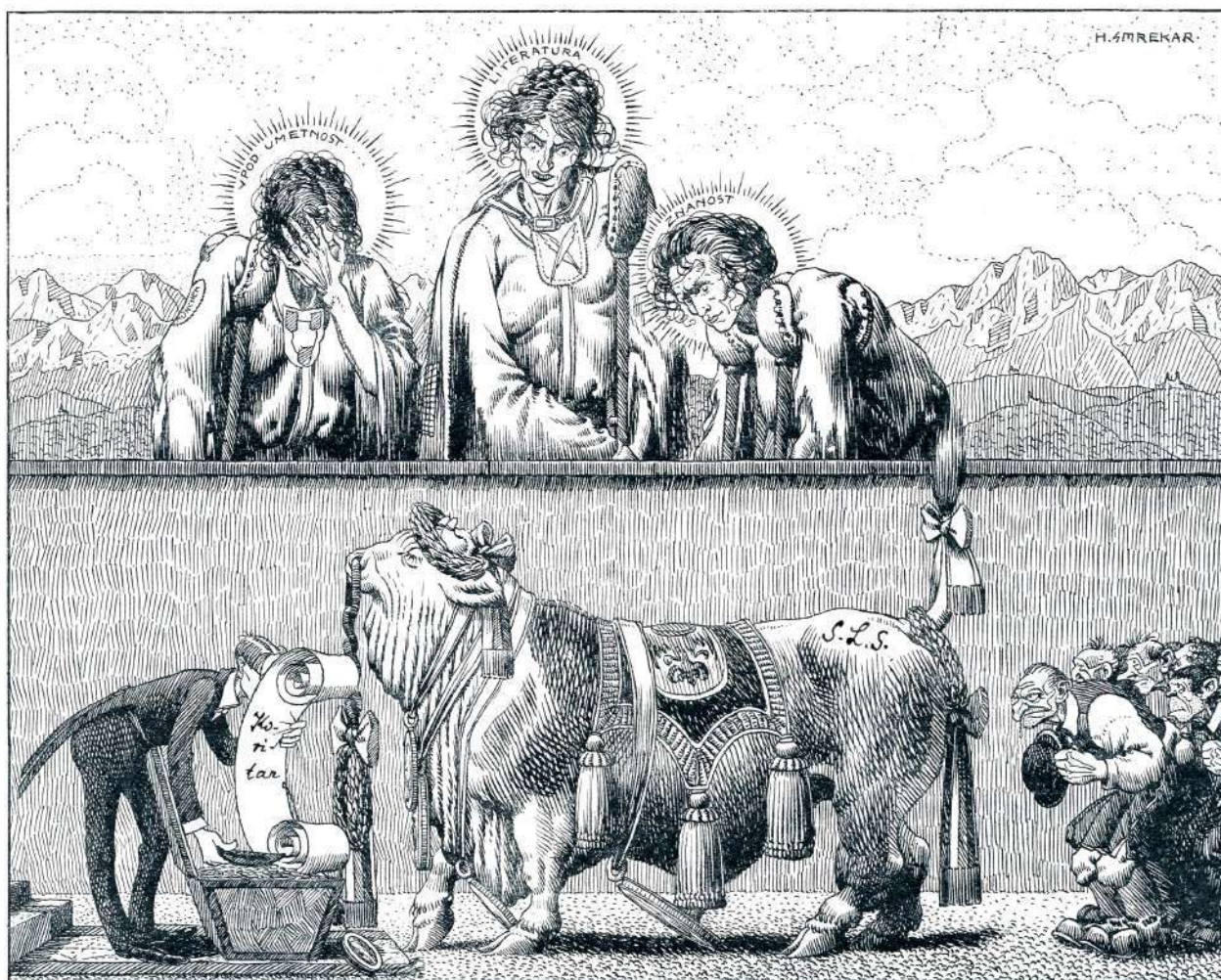

med c in g. Futuristični glasbenik napravi stvar krajše, tako da potegne poševno črto od c do g.

Res je, da je harmonični sistem nepopoln. Fis in ges izraža klavir z isto tipko, dasi teoretično in akustično to ne odgovarja dejstvu. Futurist pa hoče izraziti tudi to diferenco s tem, da za znak glasu ne vporablja notne pike, ampak kontinuitetno vrsto več pik, ki dajo geometrično črto, kot vidimo na zgoraj navedenem primeru. — S tem so futuristi zavrgli stari fragmentarni ali intermitentni dinamizem in ustvarili nov, takozvani kontinuitetni dinamizem. Russolo primerja pasatistično in futuristično glasbo z barvami v slikarstvu. Temperirani harmonični sistem se mu zdi kakor slika s samimi osnovnimi barvami (rdeče, modro, zeleno, rumeno, vijoletno itd.). To bi bila slika, ki bi ne imela različnih barvnih tonaliteta iste barve, slika, ki bi ne imela nikake svetlorumene, svetlomoderne ali temnordeče nuanse. Zato pa, pravijo, se da taka slika

primerjati s starim temperiranim sistemom, ki je v svoji diatonični skali razdružil note na ta način, da je postavil mednje arbitrarne presledke, intervale. Stari sistem je izločil med posameznimi notami vse najdelikatnejše vezi, ki so mnogo rahlejšje in bolj nepri-siljene nego današnji polton. Iz tega rezultira, da futurist ne sme adoptirati intervala (salto di tono), pač pa vpelje mesto tega enharmonične gradacije. — Temperirana skala ne odgovarja muzikalni realnosti, ker v naravi in v življenju ne naletimo na posamezne tone, pač pa na šume, ropote in neartikulirane glasove, ki so (če so trajnejši seveda!) vedno enharmonični. Futuristi hočejo torej predvsem posnemati naravne glasove (tuljenje vetra, ropot vozov in dinamo-strojov, šumenje voda, neartikulirane glasove, ki jih čujemo stoječ na griču blizu hrupnega mesta). So torej muzikalni naturalisti-fotografi. Posnemanje narave v slikarstvu se po naših pojmi imenuje fotografija — daleč smo že od tega stališča. Futuristični glasbeniki pa gredo, kot se zdi, kontrarno pot, iz simbolizma in impresionizma v neke vrste šegavi realizem, ali bolje rečeno, naturalizem. Prišli smo do glasbe, ki hoče

Duševna in tvarna kultura na Slovenskem.